Ao. 1836. Vrijdag, den 26 Augustus. No. 69.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De wegens ziekte van verlof achtergebleven Fuselier MULDER, van het Reserve-Bataljon der 7de Afdeeling Infanterie, wordt bij deze opgeroepen, om zich ten spoedigste ter Secretarij der Stad *Groningen* te vervoegen, ten einde aldaar een voor hem belangrijk berigt te vernemen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 19 Augustus.

Ons alhier in het Fransch uitkomend *Journal* bevat het volgende artikel, getiteld:

» ENGELSCHE REGTVAARDIGHEID.

» Zeker volk der oudheid zeide aan *Alexander:* Wij smeeken u, de helft van onze schatten te willen aannemen. Het antwoord van den veroveraar was: Het komt er hier niet op aan, te weten wat gij wenscht, dat ik zal aannemen, maar *wat het mij behagen zal u te laten.*

» Het Engelsche gouvernement heeft de geweldige redeneerwijze van *Alexander.* In 1815 heeft het aan den Koning der Nederlanden de souvereiniteit over België, in ruil voor deszelfs koloniën, afgestaan. België, met toestemming van Engeland, aan dien Vorst ontrukt zijnde geworden, heeft Engeland niet alleen de koloniën, die het in ruil ontvangen had, niet terug gegeven, maar nu hoort men het ook zelfs, in vol parlement, razen tegen Koning *Willem*, die in Java, de eenige kolonie, waarvan Groot-Brittanje hem niet beroofd heeft, zich niet zeer gunstig aan den handel dier Mogendheid betoont. Er blijft een middel aan Engeland, namelijk, van op het voorbeeld van *Alexander* te weten, *wat het wel aan hetzelve behagen zal aan den Koning der Nederlanden te laten.*

— Het volgende voorval verdient vermeld te worden. Twee arbeiders aan de zoutmeren bij Saltzburg werden door de *cholera* aangetast en door de geneesheeren opgegeven, toen hunne ligchamen reeds bijna geheel zwart waren. De meesterknecht dezer arbeiders, die, hetzij uit ondervinding, hetzij uit bijgeloof, eene geneeskracht toeschreef aan het zoutwater, waardoor hij zijn onderhoud vond, belastte zich met het genezen zijner arbeiders. Hij liet eene zekere hoeveelheid water uit een der zoutmeren tot eenen zeer hoogen graad koken en plaatste een' der twee stervenden in dit bad; een uur daarna was deze reeds bij kennis en sprak van de verligting zijner smart. De tweede zieke werd toen insgelijks in een soortgelijk bad geplaatst, terwijl men zorg droeg het water zeer heet te houden. Allengskens werden de ligchamen, die even te voren zwart waren, eerst rood, vervolgens rooskleurig en vertoonden eindelijk weder hunne natuurlijke kleur. Binnen drie uren tijds waren de beide personen genezen. Men gelooft, dat zich in dit heete bad de poriën geopend en dat zich de zoutdeeltjes gemengd hebben met het bloed, hetwelk door te stollen en stil te staan zwart was geworden, en dat nu door de werking des zouts weder in beweging was geraakt. Deze merkwaardige proefneming komt volkomen overeen met de uitwerking, welke zout op gestold bloed voortbrengt.

— In de stad Bielitz, in Oostenrijksch Silezië, zijn den 5 dezer meer dan honderd huizen door brand vernield.

— Omtrent den toestand van Griekenland blijven de geruchten zeer uiteenloopen. Terwijl sommigen verzekeren, dat die zeer geruststellend is, beweren anderen, dat men er eene krisis te gemoet ziet, en dat de geheele Polopponesus gereed zou staan, zich gewapenderhand tegen de bestaande Regering te verzetten.

Van den 20sten. Een Zuid-Duitsch dagblad meldt uit Weenen, dat aldaar in de koninklijke ingenieur-akademie eene staatkundige zamenspanning ontdekt is. De berigtgever voegt er bij, dat het niet vreemd is, dat ook in Oostenrijk dolzinnige jongelieden gevonden worden, die willen navolgen hetgene zij van andere landen hooren; maar dat dergelijke snoode denkbeelden bij de natie niet den minsten bijval vinden.

— Berigten uit Bern, van den 13 dezer, behelzen het volgende:

Onlangs werd, bij eene nota van den Franschen gezant, den hertog van *Montebello*, de uitlevering van zekeren *Conseil* of *Corelli* verlangd, die in het proces van *Fieschi* was betrokken geweest en oproerige beginselen aankleefde. Volgens den *Zwitserschen Beobachter*, is die *Conseil*, in den avond van den 10den, met eenen reisgezel, *Bertolla* genaamd, te Nidau in hechtenis genomen, en is uit de papieren en eigene bekentenissen van *Conseil*, die ditmaal met eenen pas en 120 fr. van het Fransche gezantschap te Bern, als *Commis Voyageur*, onder den naam van *François Hermann*, gereisd heeft, niets minder gebleken, dan dat hij een Fransche spion is, die reeds voor de tweedemaal in die hoedanigheid Zwitserland met een bezoek vereerd heeft en vroeger verklikker in dienst van de policie is geweest. Onder zijne papieren bevonden zich: een Italiaansche reispas, met name van *Auguste Cheli Conseil*, van Ancona, verleend; een Fransche pas van den prefekt van het Doubs-departement, met den naam *Corelli*, gedagteekend van den 4 Augustus 1836; een pas van Straatsburg met den naam van *François Hermann*; twee wissels; een adres van het ministerie van binnenlandsche zaken; eene naamlijst, zoo als hij zegt, van degenen, welke hij vroeger in Frankrijk moest waarnemen; een afschrift van eene dergelijke lijst, zoo als hij zegt, van degenen, welke hij in Zwitserland moest opzoeken en waarnemen. — De Courant van Basel merkt daarop aan: » Vooronderstelt, dat alles, wat gemeld wordt, juist is en daarbij geene vergissing plaats heeft, kan men altijd nog denken, dat de gearresteerde een vlugteling is, die, sluwer dan zijne medepligtigen, zich passen op verschillende namen heeft weten te verschaffen en ook den Franschen gezant te misleiden.

— Men zegt, dat ten aanzien van de Luxemburgsche zaak door de Duitsche Bondsvergadering een besluit zoude genomen zijn, waardoor de weg zoude kunnen gebaand worden tot de afdoening van de nu reeds sedert zes jaren aanhangige Belgische zaak. Bij dat besluit zoude namelijk de Duitsche Bondsvergadering in den afstand van het Fransche gedeelte des groothertogdoms aan België bewilligen; doch slechts in zoo verre, als de daartegen door dezen staat gegevene schadevergoeding van grondgebied, met het groot-hertogdom vereenigd, een bestanddeel van het Duitsche verbond zal worden. Op deze voorwaarde zou ook Nassau zijne agnatische toestemming gegeven hebben.

Van den 21sten. De geschillen tusschen de Fransche Regering en die van het Zwitsersch kanton Basellandschap, welke men voor eindelijk vereffend hield, zijn op nieuw aangewakkerd door de weigering der bekende gebroeders *Wahl*, om de hun toegewezene schadeloosstelling aan te nemen, daar zij er op aandringen in het bezit der door hen gekochte goederen gesteld te worden. Sommigen zijn niet vreemd van het denkbeeld, dat de Fransche gezant hen heimelijk tot dezen hernieuwden eisch heeft aangespoord en dat hij het er op toelegt, om daardoor geheel Zwitserland in nieuwe moeijelijkheden te wikkelen.

In verscheidene oorden van dat land, met name in de oostelijke kantons, is de algemeene stemming geenszins gunstig omtrent de laatste besluiten van den Landdag, wegens het wegzenden der vreemde uitgewekenen, en men vermoedt, dat meer dan één kantonsraad weigeren zal zich met dat besluit te vereenigen. In de omstreken van Zurich is eene bijeenkomst van notabelen gehouden, in welke tot eene oproeping der inwoners tegen den 21 dezer besloten is, ten einde tegen alle verdere bemoeijingen der vreemde Mogendheden met 's lands zaken te protesteren. Eene soortgelijke volksverzameling moet op denzelfden dag te Reiden in het kanton Lucern plaats grijpen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 20 Augustus.

De voormalige lord-kanselier *Lyndhurst*, die zich gedurende de nu bijna afgeloopene parlementszitting telkens op den voorgrond heeft geplaatst, ter handhaving van de beginselen der Tory-oppositie, heeft eergisteren in het Hoogerhuis eene uitvoerige rede gehouden, welke de algemeene aandacht in hooge mate tot zich trekt. Het doel dier rede was, de meerderheid der Lords meer opzettelijk, dan eenige dagen vroeger, tegen de beschuldiging te verdedigen, met zooveel hevigheid tegen hen aangevoerd, als hadden zij, uit blinde partijzucht en eigenbaat, de oogmerken der ministers gedwarsboomd, door een aantal voorgedragene ontwerpen, welke de goedkeuring der meerderheid in het Lagerhuis wegdroegen, af te keuren of althans zoodanig te wijzigen, dat zij niet aan hun hoofddoel konden beantwoorden.

Het gedrag dier meerderheid had zich, betoogde de spreker, door de grootste inschikkelijkheid jegens de ministers gekenmerkt. Nooit had zij zulke pogingen aangewend, als doorgaans aan eene stijfhoofdige oppositie eigen zijn, maar steeds eene zuiver verdedigende stelling aangenomen. Hij en zijne vrienden hadden alle ingebragte ontwerpen steeds met de grootste kalmte en onpartijdigheid onderzocht, alleen dan op het verwerpen er van aangedrongen, wanneer het beginsel hun verkeerd toescheen, maar in de overige gevallen zoodanige wijzigingen voorgeslagen, als hun ter betere bereiking van het voorgestelde doel geschikt voorkwamen. Het was onvermijdelijk, bij het spreken over dit ontwerp, de schoone beloften, door de ministers bij de opening der zitting gedaan, met de uitkomst te vergelijken, welke was, dat aan geene dier toezeggingen beantwoord is geworden, gelijk hij in bijzonderheden aanwees. Lord *Holland* en de tegenwoordige lord-kanselier hebben, onder anderen, getracht huune tegenpartij te wederleggen, wiens rede den diepsten indruk gemaakt heeft en als een meesterstuk van welsprekendheid wordt aangemerkt. In den loop dezer woordenwisselingen heeft de eerste minister *Melbourne* ook verklaard, dat hij, in weerwil van den tegenstand der Pairs, zijnen post niet verlaten, maar daarin blijven zoude, niet uit zucht tot hooge waardigheden, maar ter bevordering van 's Lands welzijn.

Van den 23sten. Gisteren heeft Z. M. de Koning het parlement met de gebruikelijke plegtigheden geprorogeerd. De bij die gelegenheid gehoudene aanspraak behelst, gelijk men verwachtte, weinig belangrijks. Ten aanzien van de buitenlandsche aangelegenheden komt in dezelve het volgende voor:

» De verzekeringen van vriendschappelijke gezindheid, welke ik van de vreemde Mogendheden ontvang, stellen mij in staat, om u geluk te wenschen met het vooruitzigt, dat de vrede ongestoord zal voortduren.

» Ik betreur het diep, dat de inwendige toestand van Spanje dat land steeds de eenige uitzondering doet zijn van de algemeene rust, welke in het overige van Europa heerscht, en ik betreur het, dat de hoop, welke gekoesterd werd omtrent het eindigen van den burger-oorlog, tot nog toe niet verwezenlijkt is.

» Ter vervulling van de verpligtingen, die ik op mij genomen heb door het traktaat der quadruple alliantie, heb ik aan de Koningin van Spanje de medewerking verschaft van een deel mijner zeemagt, en ik zie steeds, met onverminderde zorg, uit naar het herstel van dien inwendigen vrede in Spanje, welke een der voorname oogmerken van het quadruple verdrag was, en welke zoo gewigtig is voor de belangen van geheel Europa."

Voorts wordt, ten aanzien der buitenlandsche aangelegenheden, alleen nog gewag gemaakt van het vereffenen van het misverstand tusschen Frankrijk en de Vereenigde Staten, onder bemiddeling van Engeland, en drukt Z. M. zijn vertrouwen uit, » dat die omstandigheid zal strekken, om de banden nog nauwer toe te halen, die dit Rijk verbindt met twee groote en bevriende natiën, met welke hetzelve zoo vele belangrijke betrekkingen gemeen heeft."

Vervolgens betuigt Z. M. zijne bijzondere tevredenheid over het tot stand brengen van eenige verordeningen, de gevestigde Kerk in Engeland betreffende, alsmede over de rust en de vermindering van misdrijven in Ierland. Z. M. vertrouwt, » dat volharding in een regtvaardig en onpartijdig stelsel van bewind deze goede stemming zal aanmoedigen, en dat land in staat zal stellen, om deszelfs groote nationale hulpbronnen te ontwikkelen." De staat van het fabrijkwezen en van den koophandel wordt als gunstig voorgesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS den 19 Augustus.

Sedert eenige dagen wordt de beurs buitengewoon druk bezocht. Een ieder wil tijdingen van Spanje vernemen. Er waren heden geene stellige berigten ontvangen, vermits van Madrid geen post of ander koerier is aangekomen, en omdat de gemeenschap tusschen de hoofdstad en Saragossa door eene sterke Carlistische bende is afgesneden. Intusschen zeide men, dat bij het Gouvernement van Bayonne per telegraaf eenige over zee ontvangene berigten waren ingekomen. De proclamatie der constitutie zoude in Madrid zonder wanordelijkheden hebben plaats gehad, maar *Quesada* en de meeste der door het ministerie van *Isturitz* aangestelde gezagvoerders zouden verpligt geweest zijn te vlugten, uit vrees dat het volk het op hun leven had toegelegd.

Men voegde er bij, dat de heer *Arguelles* belast was met het zamenstellen van een nieuw ministerie in den zin der constitutie van 1812, en dat de Koningin op nieuw een manifest aan het Spaansche volk had gerigt.

— Brieven uit Spanje houden het volgende in:

Gomez is zoo geheel door *Espartero* geslagen, dat hij schier alleen naar het gebergte van Potes is gevlugt. Het gevecht heeft bij Buron (Asturië) plaats gegrepen. *Cordova's* jongste beweging heeft niet weinig medegewerkt, om den generaal *Espartero* eene zoo schitterende overwinning te doen behalen. De verschijning der constitutie van 1812 schijnt aan het leger een nieuw leven te hebben gegeven; want sedert hare afkondiging zijn achtervolgens *Basilio*, *Quiles* en *Gomez* verslagen geworden.

— Don *Carlos* heeft een dekreet afgevaardigd, krachtens hetwelk alle Engelsche deserteurs naar hunne haardsteden kunnen terug keeren. De Carlistische wachtposten hebben dienvolgens bevel ontvangen, om hen naar de grenzen terug te voeren.

— Eene buitengewone schatting van 4 millioenen realen is door de insurrectionele junta van Saragossa uitgeschreven geworden. Vele inwoners, die weigerden hun aandeel te betalen, zijn in de hokken der voormalige inquisitie-gevangenis gekerkerd geworden. De constitutionelen dier stad hebben eene groene kokarde verkozen met de leus » *de constitutie of de dood!*" Alle menschen, zelfs de vrouwen, worden gedwongen die kokarde te dragen; indien zich iemand zonder dezelve op straat vertoont, wordt hij met stokken zoo goed als doodgeslagen.

Van den 20sten. De gezanten *Fabricius* en *Werther* hebben heden morgen eene afwisseling gegeven aan de kwellingen, welke de Spaansche constitutie van 1812 aan den heer *Thiers*, president van den raad, heeft veroorzaakt, en deszelfs aandacht gevestigd op het *memorandum* der Hollandsch-Belgische zaak, die een weinig in het vergeetboek was geplaatst. Het schijnt, dat de Koning van Nederland volkomen begrepen heeft de partij, welke hij uit de verlegenheid, waarin de staatkunde van den heer *Thiers* Frankrijk gebragt heeft, kan trekken, en dat de staatkunde bevel heeft ontvangen, die zaak in kwestie met al de voorderingen, welke dezelve bijna onoplosbaar maken, weder op het tapijt te brengen. De heer *Thiers* heeft geantwoord, dat het niet van pas was, om nu de Belgische revolutie weder voor den dag te halen, op het oogenblik dat in Spanje en in het zuiden van Europa regeringloosheid heerschte, en men constitutiën afkondigde; dat het vreemd was, dat de hooge wijsheid van den Koning van Pruissen Koning *Willem* niet beter ried; dat men in dezen krisis niet kon spreken van eene zaak te eindigen, welke alleen ten voordeele van Z. M. den Koning der Nederlanden moest afloopen. Het ontwerp van geldleening der liquidatie van de Belgische schuld, hetwelk door België moet worden aangenomen en door Frankrijk, Pruissen en Engeland worden gewaarborgd, scheen den heer *Thiers* niet aannemelijk. De heeren *Werther* en *Fabricius* wenschten, dat de kwestie aan de kamers werd voorgelegd. De heer *Thiers* heeft hierop geantwoord: » Ik wenschte liever mijn ontslag te vragen, dan op mij te nemen, om uw voorstel in de kamers te brengen."

— In het *Journal des Débats* leest men:

Heden zijn door een' den 13den des avonds van Madrid vertrokken koerier al de bijzonderheden aangebragt der gebeurtenissen, die te St. Ildephonse in den

nacht van den 12den op den 13den hebben plaats gehad. Zij doen zeer juist den aard des gewelds blijken, voor hetwelk de Koningin-Regentes van Spanje heeft gemeend, na eenen langen weerstand te moeten wijken, door aan de troepen, die haar omringden, toe te staan den eed op de constitutie van 1812 te zweren, onder uitdrukkelijk voorbehoud van al de regten der Cortès, en tot op derzelver aanstaande vergadering. In die moeijelijke omstandigheden en aangevallen door woedende soldaten, wier opperhoofd nog daags te voren voor hen had ingestaan, kan men niet te veel de tegenwoordigheid van geest en den moed der Koningin bewonderen, aan wie welligt geen ander ongelijk te geven is, dan dat van niet eerder eene residentie te hebben verlaten, waar zij was overgeleverd aan een duizendtal manschappen, die gemakkelijk te verbijsteren waren. Het moet nog als een geluk gerekend worden, dat, te midden van eene zoodanige wanorde, en ten gevolge der koelbloedige en vaste beradenheid, van welke de Koningin heeft bewijs gegeven, hare persoon door de muiters is geëerbiedigd gebleven.

— De *Moniteur* bevat het volgende:

Bij het Gouvernement zijn heden de volgende bijzonderheden ontvangen nopens het gebeurde te St. Ildephonse in den nacht van den 12 op den 13 dezer:

Den 12den, te acht uren des avonds, ontstond er eene insurrectie in de kazerne van het regement der provinciale militie, sterk 500 man. Onder het geroep van *Leve de Constitutie! Leve Isabella II!* begaven zich de troepen gewapend naar het paleis onder het zingen der *Hymne van Riego*. De soldaten van het 4de regement infanterie, hen ziende aankomen, voegden zich bij hen. Al de officieren, zonder uitzondering, bleven vreemd aan de beweging. De kavallerie der garde nam daaraan ook volstrekt geen deel.

Op het aanrukken der insurgenten had men de poorten van het paleis gesloten. De kommandant-generaal, graaf *van San-Roman*, en de trouw geblevene officieren deden vergeefsche pogingen, om de soldaten tot bedaren te brengen; hunne stem werd niet gehoord. Eenige kreten van *weg met San Roman!* mengden zich zelfs met die van *weg met Quesada!*

Op het eerste berigt van het gebeurde, zijnde de heer *Rayneval* genoodzaakt door eene ernstige ongesteldheid zijne kamer te houden, haastten de heer *Bois-le-Comte*, die voor weinige dagen eerst te St. Ildephonse was aangekomen, en de Engelsche gezant, de heer *Villiers*, zich naar het paleis te begeven, doch konden tot hetzelve niet doordringen. De dronkene soldaten, die de toegangen bezet hielden, weigerden hen door te laten. Zij vroegen, om met den kommandant of wel met de officieren te spreken; men antwoordde hun, dat er geene officieren meer waren, en dat de onder-officieren het kommando op zich genomen hadden. Zij moesten zich verwijderen op het oogenblik, dat zich dreigende woorden rondom hen deden hooren.

Het geschreeuw en getier duurde inmiddels voort. Reeds was het den soldaten gelukt eene kleine deur in te stormen, die echter gelukkiglijk niet naar het binnenpaleis leidde. Men begon nu ook pogingen tegen de hoofdpoort; er werden geweerschoten gehoord; men sprak van geschut te doen komen en alles te vermoorden, wat in het paleis was, zoo de Koningin de constitutie van 1812 niet aannam.

De Regentes alleen behield eene bewonderenswaardige geestkracht te midden van den algemeenen schrik. Zij beval, om twaalf der muitende soldaten voor haar te doen brengen. Zij vroeg hen, wat zij wilden, en zij antwoordden: de constitutie van 1812 en de vrijheid. Hierop ontstond eene langdurige discussie. De Koningin trachtte hen te doen gevoelen, dat zij niet eens het voorwerp van hun verlangen begrepen, en de soldaten erkenden dan ook, *dat zij werkelijk niet wisten, wat de constitutie van 1812 was, maar dat men hun de voortreffelijkheid dier staatsregeling geroemd had; dat zij hunnen toestand zoude verbeteren; dat zij den prijs van het zout zoude verminderen, enz., enz.* Bij deze verklaringen, die op vrij lompen toon geschiedden, mengden zich overigens van tijd tot tijd betuigingen van verknochtheid aan de beide Koninginnen.

Een officier, zich vergissende of voorgevende zich te vergissen nopens de constitutie van 1812, beweerde, dat de constitutie Don *Carlos* op den troon riep, met uitsluiting zijner nicht. »Wat Don *Carlos* betreft," antwoordden zij, »dien willen wij niet; want hij is een despoot. En wat de twee Koninginnen aangaat, al mogt de constitutie haar verwijderen, de natie wil haar, en zal haar weten te handhaven."

Te twee uren des morgens, na vijf uren wederstands, gaf de Koningin eindelijk toe aan de bede van al de personen, die haar omringden; niets echter konde haar bewegen, om de constitutie van 1812 te bezweren; zij verklaarde, dat zij niet overgaan zoude tot dien stap, die overigens niet wettig konde zijn, dan in tegenwoordigheid der vergaderde Cortès. Al wat men van haar verkrijgen konde was, dat zij hare handteekening schreef onder een geschrift van den volgenden inhoud: *De Koningin magtigt den generaal* San Roman, *om de soldaten, tot op de vereeniging der Cortès, de constitutie te doen bezweren.*

De soldaten keerden daarop aanstonds naar hunne kazernen terug. Te vijf uren was de rust hersteld. Te tien uren bij het vertrek van den koerier, die deze tijdingen heeft overgebragt, was niets nieuws voorgevallen. Het paleis was vrij, de autoriteiten gingen voort met het vervullen hunner functiën, en de minister van gratie en justitie, de eenige, die zich te Ildephonse bevond, deelde de bevelen uit.

[Al de overige tijdingen van Spanje zijn niets beteekenende tegenover de groote gebeurtenissen van St. Ildephonse. Overigens schijnt het stellig zeker te zijn, dat het korps van *Gomez* door *Espartero*, omstreeks Val-de-Buron, vooraan in Asturië, volslagen is vernietigd geworden.]

— Het bestuur van het eiland Corsica heeft sedert kort eene inschrijving geopend, om te Ajaccio, de geboorteplaats van *Napoleon*, eene kolom van graniet, in den smaak van die op het plein Vendôme te Parijs, voor dezen veroveraar op te rigten. Koning *Lodewijk-Philips*, zijn zoon, de hertog *van Orleans*, en de meeste gewezen veldoversten van *Napoleon* staan aan het hoofd der inschrijvingslijst. De gewestelijke raad van Corsica heeft voor dit gedenkteeken 30,000 francs bijgedragen; het departement der Seine heeft uit de gewestelijke kas daarvoor 5000 francs aangewezen, en men vleit zich, dat het gegeven voorbeeld ook in de andere Fransche departementen navolging zal vinden.

Van den 21sten. De brieven van Saragossa, van den 12den, melden, dat de ayuntamiento uit de klokken en het altaarzilver der kerken geld heeft doen munten. Van den uitslag der aan de Arragonsche jongelingschap gedane oproeping wordt niets gemeld.

— Een partikuliere brief uit Bayonne, dd. 17 Augustus, luidt als volgt:

De generaal *Harispe* heeft eenen brief van *Evans* ontvangen, waarbij deze hem meldt, dat de leveranciers verklaard hebben, van den 25 dezer af niets dan tegen kontant geld te zullen leveren. *Evans* verklaart, dat hij, geen geld in kas meer hebbende, genoodzaakt is voorwaarts te rukken of zich te laten verdelgen; dien ten gevolge vraagt hij den generaal *Harispe* om verlof, om een bataljon van zijn legioen ongewapend te Sacoa te doen landen en vervolgens Spanje te doen binnenrukken aan het Christino-fort op de brug van Behobia, waar het zijne wapenen zal terug vinden. Dat dit bataljon Irun gelijktijdig met Fontarabie zal aantasten. De generaal *Harispe* heeft hem dit verlof geweigerd, doch de telegraaf is op dit oogenblik aan het werken.

Gomez is Leon binnengerukt, en op zijn naderen zijn de urbano's, welke men aldaar vereenigd had, in de rigting van Valladolid en Palencia gevlugt. In Gallicië heeft hij een vrij sterk korps van Portugesche Miguellisten vereenigd en onder den generaal *Pinheiro* naar Portugal gezonden. In dat land is alles in rep en roer.

Den 10den zijn de Carlisten te Guadalaxara binnengerukt.

— In den *Messager* leest men:

» Volgens heden ontvangene brieven, zou den 8 Augustus een hevige opstand te Oporto uitgeborsten zijn. In het eerste oogenblik hebben de insurgenten het onderspit gedolven, maar volgens die zelfde brieven zou ongetwijfeld de strijd hervat worden, en vermoedelijk zal op dit oogenblik de constitutie van 1820 in gemelde stad reeds zijn geproclameerd. Wat deze uitkomst nog stelliger doet vooruitzien is, dat door de insurgenten en autoriteiten in gemeen overleg eene kommissie benoemd was, om te Lissabon in bondige en krachtige woorden de grieven der stad aan de Koningin onder het oog te brengen. Bij het vertrekken van den post, die deze berigten overbrengt, begaf zich de kommissie op weg naar Lissabon."

Het *Journal des Débats*, dit berigt overnemende, voegt echter daarbij, dat hetzelve nog grootelijks bevestiging behoeft.

— Men verzekert, dat het uitroepen der constitutie van 1812 in Spanje Z. M. den Koning van Napels bewogen heeft, zijn verblijf te Parijs te verkorten, en dat hij spoedig de terugreis naar zijne Staten zal aanvaarden.

— De toevloed van vreemdelingen is thans zoo groot te Parijs, dat in de meeste hôtels geene logeergasten meer kunnen worden opgenomen. Aan de Engelsche ambassade worden wekelijks van vijf- tot zeshonderd paspoorten geviseerd, en de concierge van het museum van het Louvre schrijft er bijna dagelijks een gelijk getal in zijne registers.

— De *Moniteur Algérien*, van den 13 Augustus, geeft berigt van eenen laf hartigen moord, door de Kabaïlen op den opperbevelhebber van Bugia, den eskadrons-chef *Salomon de Musis* en zijnen tolk, den heer *Taboni*, gepleegd. *Amezian*, de cheik der Masaoudsche volksstammen, had gemelden kommandant om eene zamenkomst doen verzoeken, om daarin, gelijk hij zeide, de vredes-voorwaarden met de Franschen te regelen. Deze bijeenkomst had plaats in de nabijheid van eenen kleinen toren op het strand, en begon op eene zeer vriendschappelijke wijze; doch spoedig werden de Fransche krijgslieden door een aantal Arabische ruiters omsingeld, die vuur op hen gaven en den kommandant en zijnen tolk nederschoten. Dat de overige drie Franschen, die mede den kommandant verzelden, niet insgelijks de slagtoffers dezer hatelijke trouweloosheid geworden zijn, is daaraan te wijten, dat zij op den grond gevallen waren, en dat, eer nog de Arabieren van 't paard stijgen konden, om hen af te maken, de vrije kompagnie, van het gebeurde onderrigt, hen hevig vervolgde, terwijl tevens uit het fort vuur op hen gegeven werd, waarbij velen hunner moeten gedood zijn. De twee lijken zijn op de plaats blijven liggen, doch hunne paarden zijn door de Arabieren medegenomen.

— Gisteren namiddag, omstreeks half vijf, is aan het ministerie van buitenlandsche zaken een secretaris van de Fransche ambassade per post van Madrid aangekomen, die dadelijk naar Neuilly vertrokken is, waar zich de Koning bevindt en werwaarts zich ook de Spaansche ambassadeur begeven heeft. Men verhaalt, dat deze bode de tijding aanbrengt, dat H. M. de Koningin-Regentes, met hare dochter de Koningin *Isabella*, op weg is naar Parijs.

In de Hofcourant van Madrid, van den 15den, vindt men het volgende:

» De constitutie van 1812 is uitgeroepen tot de bijeenkomst der Cortès, die de instellingen zullen bepalen, welke aan Spanje moeten gegeven worden.

De heer *Calatrava* is president van den raad der ministers geworden.

De heer *Ferrer* minister van financiën.

De heer *Lacuadra* minister van binnenlandsche zaken.

De generaal *Seoane* vervangt den generaal *Quesada*.

De generaal *Rodil* is tot kommandant der garde benoemd en met de algemeene inspectie der militie belast.

De staat van beleg is opgeheven en de nationale garde van Madrid wordt gereorganiseerd.

De constitutie van 1812 is te St. Andero en te St. Sebastiaan geproclameerd."

— Het gerucht wil, dat de heer *Thiers* het bestuur verlaat en al de ministers hun ontslag gevraagd hebben.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 20 Augustus.

Zijne Majesteit heeft, als een blijk van Hoogstdeszelfs goedkeuring, doen uitreiken aan den heer *D. Hoffman*, te Breslau, eene gouden medaille, ter waarde van vijfentwintig dukaten, wegens twee door hem uitgegevene en Hoogstdenzelve aangebodene belangrijke werken, betreffende de oude Nederduitsche letterkunde.

Van den 22sten. Heden avond is H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden gelukkig bevallen van eenen zoon.

Aangenaam werd het publiek in den schouwburg met dit heugelijk berigt verrast, daar hetzelve, bij het einde van het dezen avond gegeven zangspel *le Philtre*, niet onaardig, in den vorm van een' brief, aan de toeschouwers werd medegedeeld. Een daverend handgeklap, luide toejuichingen, met het invallen van het vol orkest, hetwelk het *Wilhelmus van Nassauwe* deed hooren, strekten als blijd antwoord op de blijde tijding.

— Heden wordt Z. Exc. de minister van de koloniën, de luitenant-generaal *van den Bosch*, van Londen, in deze residentie terug verwacht.

Van den 23sten. Het gebulder van het geschut kondigde heden morgen aan, dat H. K. H. de Prinses *Frederik* der Nederlanden gisteren avond te half tien voorspoedig bevallen is van een' Prins. H. K. H. en de jonggeboren Prins zijn beide naar omstandigheden wel. H. M. de Koningin is gisteren avond bij de geboorte van Hoogstderzelver kleinzoon tegenwoordig geweest. Heden morgen heeft H. M. nog een bezoek bij de Prinses afgelegd en is vervolgens weder naar het Loo vertrokken, ten einde er morgen den 64sten geboortedag van Z. M. den Koning te vieren.

De luitenant-kolonel *van Bronkhorst*, adjudant van Zijne Majesteit, is naar Berlijn vertrokken, ten einde aldaar de tijding van de bevalling over te brengen; terwijl de kolonel *Waldkirch*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, belast is geworden met de zending naar Z. M. den Koning.

— Den 21 Augustus is door den Belgischen *Moniteur* een besluit van Vorst *Leopold* openbaar gemaakt, waarbij de baron *Evain*, op zijn verzoek, als minister van oorlog ontslagen, en door den generaal *J. P. C. Willmar* vervangen wordt. De heer *Evain* is voorts, wegens zijne bewezene diensten, tot minister van Staat benoemd.

UTRECHT den 23 Augustus.

De *Messager de Gand*, van den 22 Aug., zegt, dat de berigten nopens eene ruiling van een gedeelte van Limburg tegen Luxemburg, door eenige Hollandsche dagbladen medegedeeld, in Brussel verzonnen zijn. — »Alvorens het Duitsche Verbond eene ruiling aan het oproerige België kan voorslaan — zegt dat dagblad — moet hetzelve aan België het regt toekennen op het land, hetwelk zal verwisseld worden, of ten minste op dat gedeelte, hetwelk het zoogenaamde koningrijk België in ruiling zal afstaan. Doch dit zal het Duitsche Verbond nimmer doen, en kan het zulks ook niet zonder deszelfs statuten en de grondstelling van deszelfs eigen bestaan te schenden." — Wij hebben in eene onzer vorigen gezegd, dat wij aan de berigten nopens die ruiling ook geen geloof hechten, en meenden, dat het Duitsche Verbond met geene oproerigen zoude kunnen handelen; doch de *Messager de Gand* verklaart deze berigten voor verzinsels der revolutionairen en voor logen. Intusschen worden er voorslagen van onzen kant gedaan, om de verschillen met België te vereffenen, voorslagen, die het Fransche bestuur in verlegenheid schijnen te brengen. (Zie Parijs.)

GRONINGEN den 25 Augustus.

De verjaardag van onzen geëerbiedigden en geliefden Koning is gisteren alhier wederom met algemeene deelneming en vreugde gevierd. Nadat dit feest door het uitsteken der vlaggen van publieke gebouwen, societeiten, schepen, vele partikuliere huizen en die van eenige ambtenaren en door het bespelen van het carillon was aangekondigd, werd in den voormiddag door de onderscheidene Gemeenten in een plegtig biduur het Opperwezen den verschuldigden dank toegebragt voor het behoud van dien beminden Vorst, en de verlenging zijner jaren, en de zegen over zijne vaderlijke regering vurig afgesmeekt. Daarna hield de schutterij en het garnizoen dezer stad op de Groote Markt eene luisterrijke parade, welke, begunstigd door het schoonste weder, door duizenden van toeschouwers werd bijgewoond.

Des namiddags werd er tot opluistering van dezen heugelijken dag, als naar gewoonte, van wege de Societeit *Eendragt* eene harddraverij gehouden, waarvoor veertien paarden uit de provinciën Vriesland en Groningen waren aangegeven. Tot prijs was gesteld eene briljante Zilveren Koffijvaas, welke behaald werd door een' bruinen langstaarten ruin, *de Groot* genaamd, bereden door *T. J. Boersema*, en toebehoorende aan den heer *Jan Kok*, te Vierhuizen; terwijl de premie, bestaande in een fraai Zilveren Tabakskomfoor, niet heeft kunnen worden uitgereikt, als hebbende de eigenaar van het paard, hetwelk het laatst mede in de baan heeft gedraafd, geweigerd den laatsten kamprid te herhalen.

De avond van dezen feestdag en een gedeelte van den schoonen nacht werd, terwijl vele ingezetenen zich op de Groote Markt verlustigden met het afsteken van zwerms en andere onschadelijke vuurwerken, verder in vriendschappelijke bijeenkomsten aan de hartelijkste vreugde toegewijd, zonder dat de goede orde op eenigerlei wijze werd gestoord.

In de *Utrechtsche Courant* leest men het volgende:

Zondag, den 14 Augustus, is er te Oud-Alblas, onder voorgang van *H. P. Scholte*, tweemalen godsdienstoefening gehouden in eene schuur, toebehoorende aan zekeren *van Asperen*, (daar ter plaatse en in den omtrek beter bekend bij den naam van *den mageren beut*), die daarvoor de eere genoot eenmaal als voorbidder te mogen werkzaam zijn. *Scholte* predikte des voormiddags over 1 Petr. 2, v. 9. *Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, enz.*, en des namiddags over 2 Petr. 2, v. 1. *En daar zijn ook valsche profeten onder het volk geweest, gelijk ook onder u valsche leeraars zijn zullen, enz.*; welke teksten, den man in aanmerking genomen, duidelijk den geest en den regt Christelijken en stichtelijken inhoud zijner predikatiën doen kennen. Hij hield dezelve, staande op den zoogenaamden *til*, de gewone bergplaats van hooi, turf, enz., waaronder 's winters de koeijen staan, voor 3 of 400 menschen, die tot zelfs in de hanebalken hadden plaats genomen, hoewel zich naauwelijks het *zesde deel* bij den burgemeester had opgegeven. Het aanstootelijkste van deze zaak is nog, dat de burgemeester zelf, die met den predikant der gemeente, evengelijk met zijne voorgangers, in kwade verstandhouding is, beide malen deze zoogenaamde godsdienstoefeningen heeft bijgewoond, en *Scholte* ten zijnen huize ontvangen en geherbergd heeft; het gerucht voegt er bij, dat hij tot het houden dier oefeningen heeft uitgenoodigd, doch hiervoor durven wij niet met volkomene zekerheid instaan. Menschen uit andere gemeenten tegenwoordig verhalen, dat zij zijn aangemaand, om zich nu binnen 14 dagen af te scheiden, en zich door handteekening aan de nieuwe gemeente te verbinden.

Aan de Redactie der Groninger Courant.

Mijn Heer de Redacteur!

Heeft in dit jaar aan de bevolking van *Veenhuizen* het geluk mogen te beurt vallen, om den grooten stichter der Maatschappij van Weldadigheid, na eene lange en gevaarvolle afwezigheid, in haar midden weder te zien en opregte hulde te bewijzen; niet minder belangwekkend en treffend was de dag van den 14 Augustus j.l. voor diezelfde bevolking, te meer, indien wij zeggen, dat bij dezelve nog steeds achting en eerbied heerschen voor den ons te vroeg afgestorvenen Leeraar HEERSPINK, die in zijn leven zooveel nut, zooveel eendragt en vriendschap verspreidde, en door ambtenaren, weezen en armen zoo gaarne was behouden. Dan, de tijd scheen bepaald; menschelijk verlangen, menschelijke kracht, menschelijke hulp vermogten niets. De Almagtige sprak! — De draad zijns levens was afgesponnen, en het stoffelijk deel zonk in 't graf. De nagedachtenis alleen bleef ons over; de achting en eerbied bleven bestaan: dit immers tuigt de zerk, waarmede zijn eerbiedwaardig gebeente is bedekt; dit immers tuigt het opschrift, dat zijne rustplaats aanwijst.

Na ongeveer vijf jaren dan, werden heden deze achting en eerbied weder ten sterkste en met allen indruk opgewekt, daar de bevolking de plaats ten kansel zag betreden door den zoon, waar de vader ons zoo vaak het heilig Evangeliewoord verkondigde. Het aanschouwen van dezen achtenswaardigen jongeling was alleen genoeg, om eene onbeschrijfelijke aandoening te doen ontstaan: ieder woord, dat hij sprak, iedere blik, dien hij op ons wierp, drong tot op den bodem der ziel, en verlevendigde de achting en den eerbied, die aan de zalige schim zijns vaders onophoudelijk worden toegewijd.

Duizenden tranen — tranen uit de bron van eene dankbare herinnering — vloeiden als beken langs de wangen; het luide snikken tuigde ook in deze oogenblikken van de onbegrensde liefde, welke nog voor den afgestorvenen HEERSPINK gekoesterd wordt. De zielsontroering was algemeen, — ook de brave jongeling was tot in het hart aangedaan; geen wonder ook, daar hij de voetstappen zijns vaders op hetzelfde gestoelte drukte, — geen wonder ook, daar hij het boek Gods met zijne tranen besproeide, dat door zijnen geliefden vader zoo vaak door tranen en zweetdroppelen was bevochtigd geworden, — geen wonder ook, daar hij de tallooze schare voor zich zag, waaronder zijn vader als een getrouwe herder zoo onvermoeid heeft gearbeid, om deugd en godsvrucht, liefde en vriendschap te stichten, — geen wonder ook, daar hij in het verschiet zijne dierbare betrekkingen ontwaarde, op welker wangen de tranen als paarlen van zalige herinnering, van liefde en teederheid schitterden.

Gansch toepasselijk waren de door hem uitgekozene tekstwoorden (Hebreën XII: 11); hartroerende en met kracht van reden drukte hij dezelve uit, en bekende met gevoelige gelatenheid, dat ook de weg der kastijding de zijne en de onze ware; bewerende, dat de kastijdende roede in de hand des Almagtigen tot een goed einde leidt.

Onder het nagezang verliet de achtenswaardige spreker den kansel, in het hart aangedaan, en vermoeid van zijnen verrigten, voor ligchaam en ziel zoo zwaren arbeid, en onze tegenwoordige zeer beminde Leeraar vervulde met aandoening deszelfs plaats, gaf den gewonen zegenwensch en bedankte den snikkenden jongeling plegtig en zieltreffende in naam der schreijende gemeente.

Deze waardige Prediker denkt te edel, te verheven, dan dat wij een oogenblik zouden durven of kunnen vooronderstellen, dat deze onze uitboezeming aan de zalige schim des vaders, in zijnen zoon toegebragt, zijne achtbaarheid zoude krenken of zijn gevoel kwetsen; neen, zijn wel eerwaarde is maar al te zeer overtuigd, dat ook hij wordt geëerbiedigd — dat ook hij wordt bemind en aangemerkt als eene genoegzame schadeloosstelling voor het verlies, dat deze Gemeente in eenen HEERSPINK geleden heeft. Het kan dus aan dezen edeldenkenden Godsgezant niet anders, dan welgevallig zijn, dat de Gemeente derzelver vorigen Leeraar, bij zulk eene plegtige en zielroerende voorstelling, liefdevol blijft gedenken.

S.

Wij zijn verzocht, uit het *Handelsblad* van den 18 dezer het volgende stuk over te nemen:

KERKELIJKE TWISTEN.

Het blijkt, dat 's Konings besluit van den 5 Julij l.l. (*Staatsblad* no. 2), waarbij de weg wordt aangewezen, dien de tot afscheiding gezinden te volgen hebben, om tot de onverhinderde uitoefening hunner godsdienst te geraken, op ver na niet overal aan de verwachting beantwoordt.

Even of dat besluit niet bestond, gaat men hier en daar voort met het houden van bijeenkomsten en het organiseren van genootschappen of gemeenten, zonder toestemming der Regering, en met zoo doende elken dag den aanhang en de verwarring te vergrooten.

De leiders zijn in deze handelwijze gesterkt door vonnissen in hun voordeel, waarbij art. 193 der Grondwet zoodanig wordt uitgelegd, dat een ieder openbare godsdienstoefeningen kan houden wie wil, indien zij maar de openbare orde of veiligheid niet storen.

Wij willen niet spreken van opschuddingen en ongeregeldheden, de openbare orde storende, waartoe zoodanige bijeenkomsten reeds aanleiding hebben gegeven. Wij willen thans maar vragen, of door de woorden: *openbare orde of veiligheid* ook niet zou moeten verstaan worden de orde en rust bij *bestaande* en erkende godsdienstige gezindheden in ons vaderland? Of het een' ieder' geoorloofd is, in bijeenkomsten als de bovenbedoelde, door regtstreeksche en zijdelingsche aantijgingen en beschuldigingen, gestaafd door uit haar verband gerukte schriftuurplaatsen, de onkundige en ligt te misleiden menigte tegen eene *bestaande* gezindheid op te ruijen, de leeken daarvan afkeerig te maken, verdeeldheid in den boezem van eene zoodanige gezindheid te veroorzaken en door middel van deze troebelen eenen aanhang te vormen, dien men tot zijne oogmerken dienstig acht?

Wil men beweren, dat dit nog altijd de openbare orde of veiligheid niet kan verstoren, dan zal men ten minste moeten erkennen, dat de dierbaarste belangen van eene *bestaande*, op bescherming aanspraak hebbende godsdienstige gezindheid, — de orde, vrede en rust in haar midden, — daardoor directelijk worden aangerand, om niet te zeggen, dat men haar zelfs den *naam, dien zij draagt* en haar van andere gezindheden onderscheidt, betwist en ontnemen wil.

Wat kan hiertegen gedaan worden? vraagt men. Moeten de gezindheden zich zelven tegen dergelijke aanrandingen beschermen? Moeten de predikstoelen dienstbaar gemaakt worden, om de hartstogten te doen ontvlammen, den mensch tegen den mensch in het harnas te jagen, gevoelens van haat en verbittering tusschen burgers aan te kweeken en daardoor de overwinning aan de aanvallende partij bezwaarlijk of onuitvoerlijk te maken? Of moet het Gouvernement, door een' ieder' binnen de palen der wetten te houden, de aangerand wordende gezindheden beschermen? De Grondwet zegt *ja*. Maar waar zijn de middelen? Het Gouvernement neemt de bepalingen der *wet* te baat, die eene zich opwerpende en door oneenigheid zich versterkende sekte kunnen in toom houden, en beletten de rust en orde te storen. Dan, de eene regtbank houdt die bepalingen voor vervallen, en de sektenmakers gaan hunnen gang: eene andere legt hun eene boete op: zij betalen die en gaan evenzeer hunnen gang. — Wordt echter hiermede de orde gehandhaafd en de aangerande *bestaande* gezindheid genoegzaam beschermd?

Moet een geheel volk langer in twijfel blijven nopens de belangrijke vraag, of het voortaan elken kwakzalver al dan niet zal geoorloofd zijn, zonder voorafgaande toestemming der Regering, openbare godsdienstoefeningen te houden en genootschappen op te rigten, omdat art. 193 der Grondwet bepaalt, dat: » Geene openbare oefening van Godsdienst kan worden belemmerd, dan in geval dezelve de openbare orde of veiligheid zoude kunnen storen?" Moet de natie in twijfel blijven, of het Gouvernement al dan niet het oprigten van godsdienstige genootschappen, door wie ook, lijdelijk moet aanzien, zonder *vóór* de oprigting te mogen onderzoeken, of daaruit al dan niet verstoring der openbare orde zoude kunnen voortvloeijen? Moet het dan wachten tot die storing werkelijk heeft plaats gehad en de niet te berekenen gevolgen dáár zijn? De eene regtbank oordeelt *ja*, de andere *neen*. De laatste haalt, tot staving harer beslissing, bepalingen aan, welke de andere verklaart vervallen of in onbruik te zijn.

Wordt het dan geen tijd, dat de *Wetgevende Magt*, door duidelijke bepalingen, aan dezen twijfel en onzekerheid een einde make, en een ieder wete, waaraan zich te houden? Het Gouvernement heeft dit getracht, doch te vergeefs. Men weigert den door hetzelve voorgeschreven' weg in te slaan, om tot daarstelling van een afzonderlijk genootschap te geraken. Men zegt: de Grondwet vordert dien weg *niet*, en men gaat zijnen gang. Maar de zaak is eigenlijk deze: dat het nu reeds inslaan van dien weg in het plan van de hoofden der sekte in het geheel niet te pas komt. Hun kuddeke zou dan overal te onbeduidend zijn, om eene gemeente te kunnen uitmaken en in zijne behoeften te kunnen voorzien. Hunne zaak liep dan spoedig te niet. Eerst moet er nog in schuren en stallen gepredikt worden, en daardoor de nieuwsgierigheid en belangstelling van min verlichte lieden worden gaande gemaakt. Eerst moet men nog vervolgingen uitlokken, daardoor het medelijden opwekken en het aanzien van lijders of martelaren voor de zake Gods verkrijgen. Eerst moet men nog de handhaving der wetten en der orde als willekeur en onderdrukking aankondigen, tot dat eindelijk eene genoegzame menigte is misleid, in het harnas gejaagd en medegesleept; dan zal men het genootschap, zoo het dan al niet anders kan, des noods, volgens de wetten tot stand brengen, en de kleine geestelijke troonen, die nu in het verschiet blinken, zullen dan rustig beklommen en bezeten worden.

Zullen zij dit doel bereiken? Ziet men wel, hoe zeer de zedelijke kracht en het vertrouwen der hooge Regering, van het openbaar gezag in het algemeen, ja den eerbied voor de wetten door de handelingen van de leiders dezer vereenigingen onder de ingezetenen van lieverlede worden ondermijnd?

Kondigt de openbare magt deze vergaderingen aan, dat zij in strijd met de wet zijn vereenigd, en zich dus moeten ontbinden; die stem is gelijk aan die eens roependen in de woestijne: zij blijven rustig vereenigd; want zij hebben te voren van hunne leiders de verzekering ontvangen, dat zij *niet* in strijd handelen met de wetten. Deze tooneelen, telkens herhaald, maken de ongehoorzaamheid aan het openbaar gezag tot eene gewoonte; nemen het vertrouwen op de regtvaardigheid der daden van hetzelve ten eenemale weg; doen de voorschriften der Hooge Regering, ja de vonnissen van het grootste aantal regtbanken als kaf achten, en vestigen meer en meer het gevoelen, dat ieder, die zich als een sektenmaker verkiest op te werpen, bevoegd moet zijn, om te beslissen, hoedanig de ware beteekenis zij van de bepalingen der wetten.

Dergelijke indrukken en gevoelens, medegedeeld aan groote aantalen personen uit onderscheidene oorden zamengevloeid, worden van lieverlede vermenigvuldigd en voortgeplant, en weldra is alle geloof en vertrouwen verdwenen ten aanzien der verklaringen, welke door het openbaar gezag, in strijd met die aldus ingeplante gevoelens, nopens de beteekenis en den eisch der wetten, verder mogen worden gegeven.

Maar zal zich dit nu blijven bepalen enkel bij het stuk, waarover wij handelen? Zal hij, wien men eens de overtuiging heeft ingeboezemd, dat de Hooge Regering in het *ééne* stuk bepalingen vaststelt, strijdig met de wetten; dat de plaatselijke overheden in het *één* geval buiten hunne magt en bevoegdheid handelen; haalt men zelfs vonnissen van regtbanken tot bewijs daarvoor aan; zal de zoodanige dan ook niet in andere gevallen gaan twijfelen, of men aan deze of gene bepaling of voorschrift dier magten wel gehoorzaamheid verschuldigd is? en indien dit door niemand, die maar een weinig het menschelijk hart kent, zal worden tegengesproken, is het dan niet klaarblijkelijk, dat, gelijk wij zeiden, de zedelijke kracht in het vertrouwen zoo der Hooge Regering als van de locale autoriteiten, ja van de regtbanken zelfs, van lieverlede door de handelingen dezer leiders bij de ingezetenen worden ondermijnd?

Wij vleijen ons intusschen, dat dit niet langer aldus zal voortduren. Beslist eenmaal de *Wetgevende Magt*, dat, krachtens art. 193 der Grondwet, ieder wie wil zich tot Leeraar kan opwerpen, godsdienstoefeningen houden en godsdienstige genootschappen kan oprigten, zonder voorafgaand verlof der Regering; dan mag men althans van hare wijsheid verwachten, dat, bijaldien de bepalingen bij het vigerende wetboek van strafregt daartoe niet duidelijk of afdoende genoeg zijn, er duidelijke en afdoende bepalingen door haar zullen worden vastgesteld, tegen opruijingen en beschuldigingen in zoodanige vergaderingen ten nadeele van- en het uitstrooijen van zaden van verdeeldheid onder de leden van *andere* gezindheden. Men mag dan ook verwachten, dat het Gouvernement naauwlettend zal doen waken tegen elke overtreding te dezen opzigte.

Beslist de Wetgevende Magt daarentegen, dat de voorafgaande toestemming van het Gouvernement tot de genoemde einden vereischt wordt, dan mag men zich evenzeer vleijen, dat meer afdoende straf bepalingen, dan de tegenwoordige (waaraan het klaarblijkelijk is, dat men zich niet bekreunt), tegen de overtreders zullen worden vastgesteld, en in beide gevallen mag men de hoop voeden, dat de *ware* bedoelingen van deze leiders niet zullen worden verwezenlijkt.

Hoogstwenschelijk komt het ons derhalve voor, dat het Gouvernement in de aanstaande zitting der Staten-Generaal een ontwerp van wet ter tafel brenge, geschikt, om allen twijfel en onzekerheid, thans omtrent dit punt bij de Natie bestaande, op te heffen, en daardoor tevens te beletten, dat men voortga met meer en meer het vertrouwen op de regtvaardigheid en wettigheid der handelingen van het openbaar gezag, en daarmede de zedelijke kracht van hetzelve bij eene talrijke, doch minder nadenkende klasse van ingezetenen te ondermijnen.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Groningen, den 23 Aug.: J. F. de Boer, Gesina, van Liverpool. — Te Amsterdam, den 20 Aug.: J. H. Jonker, de Vr. Alida, van Port à Port, - H. W. Stuit, Geerdina, van Londen, - A. J. Boiten, de Vr. Annegina, en G. Wortelboer, Maria, beide van Newcastle, - H. E. Boll, de Vr. Hendrika, van Dantzig, - J. A. de Boer, de Vr. Petronella, van Straalsund, - H. R. Roelfsema, de Vr. Alida, van Hamburg, - den 22sten: H. W. Lukens, Gesina Johanna, en R. J. Dood, de Vr. Christina, beide van Newcastle, - H. K. de Grooth, Mercurius, van Hamburg, - J. H. Mulder, de Vr. Steina, van Cuxhaven. — Te Texel, den 20 Aug.: R. H. Nagel, Johanna Gebina, van Oleron, - den 21sten: H. D. Klatter, het Vertrouwen, van Aberdour, - den 22sten: H. A. Oldenburger, Gerberdina, naar Oleron, - den 23sten: B. J. Wijgers, jonge Evert, van New-York, - E. A. Niehof, Jacoba Catharina, van Sunderland. — Te Helvoet, den 19 Aug.: P. H. Hazewinkel, Catharina Julia, van Liverpool, - den 20sten: K. H. Bekkering, Catharina, van Lissabon, - A. J. Hubert, Zorgvliet, en R. P. Dik, Agatha, beide van Marennes, - P. H. Puister, de Nijverheid, van Oleron, - J. K. Wijkmeijer, Margaretha, van Liverpool, - J. B. Mulder, Catharina, van Cardiff, - den 22sten: G. T. Ebeling, Theresia, van Petersburg, - B. J. Potewijd, Agatha, van Liverpool, - den 23sten, J. J. Kortrijk, Stad Groningen, van Koningsbergen. — Te Pillau, den 13 Aug.: Hazewinkel, Margaretha Cornelia, van Amsterdam. — Te Vlissingen, den 20 Aug.: A. A. de Jong, Diana, van Hull n. Antwerpen, - den 22sten: A. A. de Jongh, Diana, van Hull, - J. van der Schuit, Catharina, van Londen. — Te Fernambuck, den 16 Junij: H. H. Bosker, Cornelius Dasse Viëtor, van Amsterdam. — Te Caën, tusschen den 10 en den 14 Aug.: H. W. Meijer, de Vr. Maria, en E. E. Pot, Hermina Margaretha, beide van Dantzig. — Te Rouaan, den 17 Aug.: J. J. Legger, Geertruida, van Stettin. — Te Liverpool, den 17 Aug.: H. T. de Jong, Jantina Engelina, R. H. Bok, Engelina, en T. K. Mulder, Margaretha, alle drie van Rotterdam, - P. P. Dijkstra, de 3 Gezusters, van Harlingen, - den 18den: H. F. Klie, de Vr. Henriette, van Rotterdam. — Te Bremerhaven, den 20 Aug.: H. L. Dreijer, Helena, van Amsterdam. — Te Hamburg, den 25 Julij, Pot, Catharina, van Marseille, - den 19 Aug., G. E. te Velde, Margrietha, van Rotterdam, - den 20sten, Korter, Vr. Catharina, van Amsterdam. — Te Tonningen, den 11 Aug.: H. C. Slof, de Vriendschap, van Stettin n. Groningen, - J. B. de Groot, Margaretha Elisabeth, van Stettin n. Rouaan, - den 16den: P. E. Mooi, Alberdina, van Dantzig n. Holland, - J. H. Bekkering, Jantina, van Rouaan n. Rostok, - den 17den: G. H. Boerhave, Arendina Maria, van Amsterdam n. Dantzig. — Te Rendsburg, den 17 Aug.: K. J. Pronk, Roelina, en J. J. Kroon, de 3 Gebroeders, beide van Hamburg n. de Oostzee, - den 18den: W. J. Mellema, de jonge Willem, van Amsterdam n. de Oostzee, - A. F. Rasker, de Vriendschap, van Hull n. Memel. — Te Warnemunde, den 11 Aug.: G. B. Flik, de Onderneming, van Marseille. — Te Swinemunde, den 13 Aug.: H. T. Leuning, Hendrika, van Rotterdam. — Te Bolderaa, den 8 Aug.: K. K. de Boer, Hoop en Verwachting, van Hamburg, - den 10den: H. J. Mulder, Wendelina, van Amsterdam. — Te Kroonstad, den 12 Aug.: F. J. Brouwer, Dorothea Maria, van Amsterdam. — Te Archangel, den 29 Julij: S. P. Hansen, Emma, van Koppenhage. — Te Koppenhage, den 13 Aug., Kuiper, Vr. Jantina, van Amsterdam. — In het Vlie, den 21 Aug., W. D. Kleininga, vr. Anna Maria, van Liverpool, - H. B. Mulder, jonge Alberdina, van Sunderland.

Vertrokken van Texel, den 21 Aug.: H. de Jong, Castor, naar Batavia, - E. G. Boekhout, Anna Elisabeth, naar Livorno, - W. J. Stuit, Wigerdina, naar Marseille, - J. R. de Boer, de jonge Martinus, naar Bayonne, - H. K. Potjewijd, de Harmonie, naar Bordeaux, - A. H. Dijkhuis, Christina, naar Liverpool, - den 22sten, V. H. Kramer, jonge Jacob, naar St. Thomas, - den 23sten, D. L. Kuipers, Onderneming, naar Hull, - J. J. v. d. Woude, vr. Gezina, naar Moldon, - A. van Wijk, Hendrika, naar Yarmouth, - O. J. Fockema, 4 Gebroeders, naar Londen. — Uit het Vlie, den 22 Aug.: D. T. de Jong, 3 Gezusters, K. H. de Weerd, vr. Lubbegina, en J. E. Bart, jonge Jan, alle drie naar Osterrusoer, - R. W. Lukens, Hermanna, H. L. Kok, Hollands Trouw, P. J. de Vries, vr. Genbiena, en J. C. v. d. Veer, Josiene, alle vier op avontuur. — Van Helvoetsluis, den 23 Aug.: H. G. Winter, Jeannette, naar Riga. — Van Vlissingen, den 22 Aug., P. B. Bergmans, de jonge Johanna, naar Leith. — Van Pillau, den 14 Aug., Patje, Annagina, naar Rotterdam, - den 15den, Broekema, Hillegonda Ghristina, naar Holland. — Van Manizig, den 12 Aug., Veling, Catharina, en den 14den, Dik, Vriendschap, beide naar Amsterdam, - den 15den, Stuit, Eendragt, naar Rouaan. — Van Royan, den 12 Aug., de Haas, Douro, naar Hamburg. — Van Caën, tusschen den 10 en 14 Aug.: T. W. Stuit, Vriesland, naar Bordeaux. — Van Rouaan, den 11 Aug.: M. L. de Boer, de Vr. Margaretha, naar Rostok. — Van Swinemunde, den 14 Aug.: J. K. de Jonge, de Hoop, naar Amsterdam. — Van Bolderaa, den 9 Aug.: J. B. Mulder, de jonge Egbertus, naar Rotterdam, - den 10den: N. A. Smaal, Lamoraal Ulbo, naar Elseneur, - H. F. Deddes, Alida, naar Schiedam. — Van Kroonstad, den 19 Aug.: W. J. Moesker, Petrus Ludovicus, naar Hull. - J. de J. Brouwer, de jonge Renger, naar Hamburg. — Uit het Vlie, den 18 Aug.: L. E. Tiktak, Egbertus, naar Christiansand, - H. de Weerd, Ypeus, op avontuur.

⁂ Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote E. W. DE RUITER zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.

WINSCHOTER-OOSTEREINDE den 21 Augustus 1836. — E. F. BOER.

⁂ Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER MARTHA ARKEMA, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN den 24 Augustus 1836. — *Mr.* H. VAN GIFFEN.

⁂ Heden morgen beviel van eene welgeschapene DOCHTER H. M. DE COCK, geliefde Echtgenoote van

WILDERVANK den 24 Augustus 1836. — H. C. BUNING, *M. D.*

⁂ Heden zijn getrouwd:

S. J. SCHUIT
en
J. J. ABELS;

welke tevens aan het geëerde Publiek bekend maken, dat zij een' BOEK- en PAPIERWINKEL alhier aan de R.-K. Wijk zijn begonnen; verzoekende bij deze eens ieders gunst en rekommandatie.

OUDE PEKEL-A den 18 Augustus 1836.

⁂ Getrouwd:

T. B. DE BEER
en
C. M. HOOLA VAN NOOTEN.

MIDDELHARNIS den 18 Augustus 1836.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving te willen aanmerken.

⁂ Getrouwd:

T. A. ROMEIN, Weduwn.,
Predikant te *Harkstede* en *Scharmer*,
en
T. STHEEMAN.

WINSCHOTEN den 23 Augustus 1836.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bijzondere communicatie aan te nemen.

⁂ Getrouwd:

BERēND LIJBERING
en
TJAAKTJE SIEFFERTS.

GRONINGEN den 25 Augustus 1836.

⁂ Op WIJBRANDA STATE, te *Hichtum*, is den 17 Augustus 1836, na eene hevige borstziekte, in den ouderdom van 34 jaren en bijna vijf maanden, overleden de Hoog Wel Geboren Heer Mr. WICHER VAN SWINDEREN, *Lid van de Ridderschap en Staten der Provincie Vriesland*, *Grietman van Wonseradeel*, nalatende eene diep bedroefde Weduwe, treurende Ouders en vijf jonge Kinderen, die de grootte van hun verlies nog niet beseffen; zullende, op de schriftelijk uitgedrukte begeerte des Overledenen, hiervan geene verdere kennis gegeven, en de rouw alléén door de Weduwe en Ouders aangenomen worden.

⁂ Heden morgen overleed zeer onverwacht, tot mijne bittere smart, mijne geliefde Echtgenoote GRIETIEN ALINGH WINSINGH, in den ouderdom van 39 jaren en eenige dagen. Zeven Kinderen, waarvan vier uit een vorig huwelijk, beweenen met mij dit treffend verlies. De verwachting, van eenmaal de dierbare Overledene in de gewesten der eeuwigheid te zullen wederzien, zal, hopen wij, onzer aller smart lenigen.

LEEK A. BONTHUIS.
den 18 Augustus 1836.

⁂ Bij de Heeren Boekhandelaren in deze Stad en Provincie wordt heden uitgegeven:
HET DAL KERAH, OF DE PELGRIMSOOGST, *een Perziaansch Verhaal;* OF IETS OVER GODSDIENSTIGE EN ZEDELIJKE ONDERWERPEN, als: *God, Voorzienigheid, Onsterfelijkheid, Deugd, Beproevingen, enz.; alsmede eenige vlugtige Gedachten over de onderscheidene Vormen van Bestuur, met name het Absolutismus of het willekeurig Gezag, de Aristocratische Regeringsvorm, de zuivere Volksregering en het Monarchaal-Constitutioneel Stelsel, met aanwijzing der voordeelen van de laatstgenoemde Staatsinrigting;* door H. J. ABBRING, 2de en laatste Deel, met Plaat, *f* 3 — 40.

MERKWAARDIG IN DEZE DAGEN

is te lezen het belangrijk Werk: *Episoden uit het leven van* DON CARLOS (KAREL V), *Koning van Spanje; door den Baron* DE LOS VALLES, *met drie Portretten en Facsimile.* Dit allerbelangrijkst Werk verspreidt over den toestand van *Spanje* een geheel nieuw licht, en verdient bij de dagelijksche afwisselende gebeurtenissen eene dubbele aandacht; hetzelve is thans van de pers gekomen te *Rotterdam*, bij de Boekhandelaren MENSING en VAN WESTREENEN, en alom verkrijgbaar gesteld voor *f* 3 — 60.

⁂ Bij den Boekhandelaar J. VAN DER VLIET, Cz., te *Rotterdam*, is van de Pers gekomen:
Een HERDRUK van *B. SMIJTEGELT, des Christens eenige Troost in Leven en Sterven*, of *Verklaringe over den Heidelbergschen Cathechismus.* Eerste Deel à *f* 3 — 00. — Het Tweede of laatste Deel zal in het begin der volgende maand gereed zijn.
Ook wordt bij denzelven met goed succes gedebiteerd: *B. SMIJTEGELT, Keurstoffen*, of *Verzameling van 50 uitmuntende Predicatiën*, 2 Deelen, à *f* 5 — 00.
P. DE VRIESE, Het Leven en Sterven van B. Smijtegelt, à 45 Cents.

VERKOOPING van BOEKEN.

De Boekverkoopers J. H. BOLT en A. KAMERLING, Wz., gedenken, in het begin der maand October aanstaande of vroeger, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. H. KUILENBERG, aan de Groote Markt, alhier, te verkoopen: eene aanzienlijke Verzameling wel geconditioneerde BOEKEN, in verschillende *Talen, Vakken* en *Wetenschappen*, ENZ..
Degenen, welke verlangen mogten in deze Verkooping eenige Werken ten Verkoop bij te dragen, gelieven daarvan bij bovengemelden opgave te doen, uiterlijk vóór of op den 15 September aanstaande.

⁂ De BURGEMEESTER der GEMEENTE *WEDDE* brengt door deze ter kennis van het Publiek, dat er op de *WEDDER KERMIS*, die gehouden zal worden op WOENSDAG, den 31 Augustus aanstaande, geene SPELEN om Geld of Geldswaarde zullen mogen plaats hebben, en dat ALLE BEDELARIJ strengelijk zal worden geweerd.
WEDDE den 22 Augustus 1836.

De Burgemeester voornd.:
S. G. ECKRINGA.

⁂ Bij VONNIS DER REGTBANK VAN EERSTEN AANLEG, zitting houdende te *WINSCHOTEN*, van den zevenentwintigsten van Hooimaand laatstleden, behoorlijk geregistreerd en geïnsinueerd, aan BARTELT KASPERS DE HAAS, voorheen Barbier, thans zonder beroep en woonachtig te *Winschoten*, HET BEHEER EN DE ADMINISTRATIE VAN ZIJNEN PERSOON EN ZIJNE GOEDEREN ONTZEGD ZIJNDE, wordt een iegelijk, welke aan gemelden Geïnterdiceerde iets verschuldigd is of van denzelven iets heeft te vorderen, opgeroepen, om, vóór of uiterlijk den eersten October aanstaande, hiervan aangifte te doen ten Kantore van den ondergeteekende, Procureur bij bovengemelde Regtbank, Poursuivant dezer interdictie.

WINSCHOTEN *Mr.* W. R. EMMEN,
den 24 Augustus 1836. *Procureur.*

⁂ De HOUDERS DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle PANDEN, zoo bij hen in de maanden MEI, JUNIJ en JULIJ 1835 zijn *verzet*, en geteekend met de letters G, H en I, zullen moeten worden afgerent en gelost, en wel letter G van den 22 tot den 26 Augustus, letter H van den 29 Augustus tot den 2 September, en letter I van den 5 tot den 9 September; zullende, bij gebreke van dien, anders *finaal* verkocht worden.

Vóór en in het BOELHUIS in den CAROLI-WEG

zullen, op Maandag, den 29 Augustus 1836, des namiddags te 2 uren, worden verkocht: een MAHONIEHOUTEN KABINET, DITO nieuwmodische CHIFFONIÈRE, DITO ROND TAFELTJE, EIKENHOUTEN CHIFFONIÈRE, UITTREK- en andere TAFELS, eene partij STOELEN met Matten en Trijpen Zittings, KLOKKEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, VLOERKLEED, WINKELLAMP, eenig BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, ENZ. Te bezien Zaturdag bevorens, des namiddags van 2—6 uren.

GROOTE VERKOOPING VAN *MANUFAKTUREN, GALANTERIEN, ENZ.*

Mr. C. H. GOCKINGA, Griffier, gedenkt, op WOENSDAG, den 31 Augustus 1836, en volgende dagen, telkens des namiddags te half drie te beginnen, ten Huize van den Kastelein DERK VAN DEN BERG, te *Helpman*, voetstoots, zonder eenig ophouden, aan de meestbiedenden te verkoopen: een zeer fraai en exquis Assortement MANUFAKTUREN, bestaande in NIEUWMODISCHE BONTEN, GINGANGS, vijf en zes kwarts CHELASSEN, ZIJDEN STOFFEN, BATIST, NETELDOEK, KAMERDOEK, DITO FIJNE DOEKEN, ENGELSCHE- en IERSCHE LINNENS, CAMBRICS, SMALLE en BREEDE ENGELSCHE DIEMTEN, FLANELLEN, BAAIJEN, alle soorten van ZIJDEN, HALF-ZIJDEN en andere BONTE DOEKEN, HEEREN ZOMERBROEKSTOF, PIKEEN- en andere VESTEN, TIBET-MERINO'S in alle kleuren, TULEKANTEN, PARAPLUIES, CORSETTEN, ENZ.; verder GALANTERIEN, bestaande in DAMES GESPEN, OORBELLETJES, DOEKSPELDEN, FLACONS, BOMBOMDOOSJES, KNOOPJES in OVERHEMDEN, Nieuwmodische ELASTIEKE BREIDOPJES, ZILVEREN SCHAREN, NAALDENKOKERS, REIGPENNETJES, VINGERHOEDEN, HOROLOGIEKETTINGEN, STALEN PENNEN, ECHTE EAU DE COLOGNE *en veel meer andere Artikelen, te veel om te detailleren.*
Alles te bezien op ZATURDAG en DINGSDAG, den 27 en 30 DEZER, telkens des namiddags van 2 tot 6 uren, in het BOELHUIS in den CAROLIWEG, te *Groningen*, en te *Helpman* op WOENSDAG, den 31 daaraanvolgende, des morgens van 10 tot des namiddags 2 uren.
NB. De Liefhebbers worden bij deze expres herinnerd, dat er, hoe ook genaamd, niets *kan of mag* opgehouden worden en alles *voetstoots* zal worden verkocht.

FINALE VERKOOP van diverse *WINKELGOEDEREN.*

Aanstaanden *MAANDAG* en *DINGSDAG*, den 29 en 30 dezer, telkens des namiddags te 2 uren te beginnen, gedenkt de Firma BOS & COMP., ter requisitie van GEMAGTIGDEN uit SCHULDEISCHERS van eenen insolventen Boedel, ten Huize van DERK VAN DEN BERG, te *Helpman*, bij opbod, zonder eenige actie of refactie, aan de hoogstbiedenden te verkoopen: Eene mooije sortering WINKELGOEDEREN (*MANUFAKTUREN*), bestaande in diverse Moderne pijpe ¼, ½ en ¾ ZWITSERSCHE, ENGELSCHE, GEKLEURDE, PAARSE en andere KATOENEN, GERUITE MERINOSSEN, NANKINGS, SJAMOOS, ROUAANS, GINGANGS, GEKEPERDE ZWARTE KATOENEN, WIT en ONGEBLEEKT KATOEN, eene partij OMSLAG-, HALS- en ZAKDOEKEN in onderscheidene grootte, eenige LAPPEN LAKEN en meer WOLLEN STOFFEN, ENGELSCH LEER, eenige LIGGENDE WINKELKASTEN en veel meer andere ARTIKELEN, als in eenen dergelijken Winkel gezocht worden. De Goederen zullen op morgen, Zaturdag, den 28 dezer, des voor- en namiddags van 10 tot 12 en van 2 tot 6 uren, in het NIEUWE BOELHUIS, in de Zwanenstraat, te *Groningen*, voor een' ieder' te bezien zijn.

HOUTVEILING.

In plaats van op Zaturdag, den 27 Augustus, zoo als vroeger geannonceerd is, zal op DONDERDAG, den 1 September, des voormiddags te 10 uren, bij den Zaagmolen van WILKENS & ENGELSMAN, te *Veendam*, onder werkelijke Houtkoopers worden geveild:
I. Eene Kofslading GREENEN BALKEN, waaronder 500 1½ en 3 duims bekante POSTEN.
II. Voor Scheepsrekening: eene groote Kofslading puik-mooije OUDSOENSCHE BALKEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

De BEHUIZING, get. rood C no. 167, aan het Martini Kerkhof, Oostzijde, door wijlen de Weduwe PEPPINK bewoond en gebruikt. Adres, vóór den 5 September aanstaande, bij H. PEPPINK, aan het Martini Kerkhof, te *Groningen.*

TE HUUR of TE KOOP,

om op den 1 November aanstaande te aanvaarden: eene kapitale BEHUIZING met OPEN' GROND en eenen WOONKELDER er onder, tegenover den Bruinvisch, Westzijde in de Oude Ebbingestraat. Te bevragen bij den Zaakwaarnemer J. T. CREMER, in de Folkingestraat, te *Groningen.*

TE HUUR,

om op den 1 November 1836 te aanvaarden: eene geheel nieuws vertimmerde BENEDENWONING, thans door Mevrouw ARDESCH, geb. MODDERMAN, bewoond, hebbende een aangenaam uitzigt door de Heerestraat, zijnde het 2de Huis van den Boog, bestaande uit drie ruime behangene Kamers, eene Keuken, een' Provisiekelder, opene Plaats, Put- en Regenwater en meer Gerief. Te bevragen roode letter E no. 167.

N. F. DE HARTOGH

is VERHUISD van *voor de Heerepoort* naar de HARDERINGESTRAAT, roode letter F no. 99.

⁂ Bij E. DE BOER & ZONEN, *Gekwalificeerde Kollekteurs* der *KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, zijn voor de 169ste LOTERIJ (waarvan de Eerste Klasse op Maandag, den 5 September 1836, begint te trekken) LOTEN IN KOOP voor ALLE KLASSEN te bekomen: Een Geheel Lot à *f* 69 — 00, Half *f* 34 — 50, Vijfde *f* 13 — 80, Tiende *f* 6 — 90 en een Twintigste *f* 3 — 45; IN KOOP voor de EERSTE KLASSE: een Geheel Lot *f* 14 — 00, Half *f* 7 — 00, Vijfde *f* 2 — 80, Tiende *f* 1 — 40 en een Twintigste *f* 0 — 70; alsmede IN HUUR voor de EERSTE KLASSE: Een Geheel Lot à *f* 4 — 00, Half *f* 2 — 00, Vijfde *f* 0 — 80 en een Tiende *f* 0 — 40.
N.B. Bij dezelven wordt GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 19 tot en met den 25 Augustus zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 6 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 2 ouden en 4 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ., OP DE BEURS TE *GRONINGEN*, PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Dingsdag, den 23 Augustus. TARWE als voren: 70, 72, 74 ℔ Omlander *f* 5,25, *f* 5,50,75; 70, 72, 74 ℔ Old. *f* 4,75, *f* 5,25,60. — ROGGE goed prijshoudende: 68, 70, 72 ℔ Nieuwe *f* 4,35,55,75. — BOEKWEIT slap: 64, 66, 68 ℔ Zand *f* 4,50,80, *f* 5,10; 65, 68 ℔ Veen *f* 3,80, *f* 4,25. — GERST in een doen: 56, 58, 60 ℔ Nieuwe Winter *f* 3,30,60,80; Zomer niet aan. — HAVER prijshoudende: 44, 47, 50 ℔ dikke *f* 2,10,25,50; 38, 40, 42 ℔ Blanke Voer *f* 1,80,90, *f* 2; 40, 42, 44 ℔ Zwarte *f* 2, *f* 2,10,20. — BOONEN niet aan. — Grove GORT *f* 6,50, *f* 7; Parel dito de 100 Ned. ℔ *f* 9 a *f* 11. — KOOLZAAD op de verhoogde prijzen met weinige koopers: Old. *f* 13,50, *f* 14,25,50; puik Oml. *f* 14,75,90. — Nieuw LIJNZAAD is verkocht van *f* 9,50 tot *f* 10,50. — RAAPOLIE vlug afgaande: *f* 46,50, *f* 47. — BOTER als voren: *f* 23 a *f* 25.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. TE *ROTTERDAM.*

Maandag, den 22 Augustus. TARWE in een doen; verkocht: puike jarige en nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 192, *f* 183, *f* 177; mindere en geringe *f* 174, *f* 165, *f* 150; Blaauwe *f* 159, *f* 144; 128 ℔ o. roode Poolsche *f* 210; 131, 132 ℔ oude Rijn *f* 210, en 133 ℔ nieuwe Kleefsche *f* 210; 125 ℔ oude bonte Poolsche *f* 208; 127 ℔ oude Hooge Rijn *f* 190; 133 ℔ nieuwe Bovenlandsche *f* 212. — ROGGE: nieuwe Zeeuwsche en Inlandsche *f* 6 lager; 124 ℔ gedroogde Wolgaster *f* 168; 121 ℔ Hooge Rijn *f* 160; 122 ℔ Nassaudietsche *f* 161, en 123 ℔ jarige Vlaamsche *f* 156. In veiling zijn verkocht: circa 50 lasten zwaar verbroeide en beschadigde Dantziger van *f* 81 tot *f* 91, en ruim 50 lasten dito soort, doch in beter' staat, wegende van 109 tot 114 ℔, tot *f* 111, *f* 113, *f* 115, *f* 120, *f* 139. — GERST: nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche Winter is in zakken tot *f* 117, gestort *f* 120 met graagte weggenomen; van nieuwe Zomer waren er eenige kluitjes ter markt, meestal van vrij goede kwaliteit en zijn tot *f* 111 in zakken verkocht; overigens is 107 ℔ Nassaudietsche tot *f* 144 en te Schiedam 106 ℔ n. Coursche voor *f* 162 afgegeven. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT weder lager verkocht, als: groot-Brabandsche *f* 155; klein dito *f* 150, *f* 152, *f* 153; Holsteinsche *f* 140, en een gerijf Groninger Veen *f* 120. — Van nieuw KOOLZAAD waren ongeveer 100 lasten aangevoerd: in het begin der markt zijn enkele partijtjes puik Zeeuwsch tot 74½ £ genomen.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. TE *AMSTERDAM.*

Maandag, den 22 Augustus. TARWE ging als voren aan gebruikers van de hand: 130, 131 ℔ witb. Pools. *f* 247, *f* 250; 127 ℔ b. dito *f* 200; 128 ℔ mindere dito *f* 190; 127 ℔ o. Rost. *f* 198; 130 ℔ Bovenl. *f* 202; 128 ℔ Vriess. *f* 180; 127 ℔ Zeeuws. niet mooi *f* 180; 129 ℔ Vriess. *f* 178. — ROGGE met weinig handel in een doen: 120 ℔ Rijn *f* 148; 123 ℔ j. Drents. *f* 150. — GERST in een doen: n. Zeeuws. Winter *f* 126. — HAVER als voren: 90, 91 ℔ dikke *f* 82; 70 ℔ Voer *f* 59. — BOEKWEIT slap: 120 ℔ Nijkerk *f* 150, zakmaat.
KOOLZAAD dadelijk prijshoudende: oud Norder 74 £; oud Holst. 71 £; oud Gron. 74 £; nieuw Gron. Aweelzaad 70 £; op 9 vat in het Najaar 1½ £ hooger; op 9 vat in Sept. 79 £; in Oct. 79, 80 £; Nov. 79 £. — LIJNZAAD in een doen: 112 ℔ Memelsch *f* 330; 111 ℔ Pernausch *f* 325; in veiling 101 ℔ Petersb. *f* 8,62½ en 99 ℔ Libausch *f* 8,37½ per mudde. — RAAPOLIE was zeer willig, doch bleef tot de verhoogde prijzen gepresenteerd: per 6/w. *f* 49; vliegend *f* 48,50 a *f* 48; Sept. *f* 48,75 a *f* 48; Oct. *f* 49 a *f* 48; Nov. *f* 49 a *f* 48; Dec. *f* 49 a *f* 48; Mei *f* 44,50 a *f* 45. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 41,75; vlieg. *f* 40,75 a *f* 40,50. — HENNEPOLIE per 6 w. *f* 46; vliegend *f* 45. — RAAPKOEKEN *f* 58 a *f* 62; Lijn dito *f* 7 a *f* 8.
Woensdag, den 24 Augustus. TARWE meest bij gerijf gedaan; de Vriessche aan de Zaan echter bij partij: 131 ℔ witb. Pools. *f* 250; 122, 124 ℔ Vriess. *f* 159, *f* 163 aan de Zaan; 127 ℔ b. Pools. *f* 200; 126 ℔ o. Vriess. *f* 170. — ROGGE als voren: 125 ℔ n. Zeeuws. *f* 155; 123 ℔ n. Drents. *f* 150. — GERST prijshoudende: 110 ℔ Pommer *f* 145 bij partij. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel.
KOOLZAAD meer aangevoerd en niet dan lager te plaatsen: op 9 vat in het Najaar 1 en 2 £ lager; op 9 vat in Oct. en Dec. 78 £. — LIJNZAAD in een doen met weinig handel: 110 ℔ Dantziger *f* 330; 107 ℔ Koningsb. *f* 310. — RAAPOLIE was heden flaauwer: per 6/w. *f* 48,75 a *f* 48; vliegend *f* 47,75 a *f* 47,25; op het Najaar *f* 48 a *f* 47; Mei *f* 44,50 a *f* 44. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 41,25; vlieg. *f* 40,50.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM, den 24 Aug.*

		l.k.	h.k.	te 4½ u.
Ned., Werk. Sch.	2½ pc.	55 5/8	55 11/16	55 5/8
dito dito	5 —	102 5/8	103	102 7/8
Uitgestelde dito		1 1/16		
Kansbilj. van dito	*f*	24	24 1/16	24
Amortis.-Syndic.	4½ pc.	97 5/8	97 3/4	97 5/8
dito dito	3½ —	80 7/16	80 1/2	80 7/16
Handelmaatsch.	4½ —	184 1/2	185 1/2	185 [illegible]
Nieuwe dito	4½ —		-	
O. I. Leening	4 —		-	
Fr., Ins op 't Groth.	3 —		-	
Engeland dito			-	
Sp., L.b. Ard. v 85 p st	5 —	31 1/8	31 3/8	31 3/16
Dito bij dito, onb. stukk.	—	30 13/16	30 7/8	
Passive		10	-	
Deferred			-	
Fransche Uitgestelde			-	
Engelsche Uitgestelde			-	
Port., Obl. te Lond.	5 —		-	
Nap., Cert. b. *L.* & *B.*	5 —		-	
Dito bij *Falc.* & *C.*	5 —		-	
Leen te L. b. *Roths.*	5 —		-	
Aand. Tavogliere	3½ —		-	

		l.k.	h.k.	te 4½ u.
Dito te Parijs	3½ pc.	60	-	
R., Obl. *Hope* 1798, 1816	5 —	105¼	-	
dito 1828 en 1829	5 —	104 3/8	-	
Cert. bij dito 18 31/32	5 —	96	-	
Obl. te Londen	5 —		-	
Cert. te Hamburg	5 —		-	
Inschrijv. in Assign.	6 —	68 7/16	-	
Certific. van dito	6 —	69 1/8	-	
Polen, Aand m. Lot. fl. 300	*f*			
Idem Idem	500		-	
Pruissen, dito dito R. 50		110¼	-	
Oostenr., dito dito *f* 250			-	
Metalliek	5 —	100 3/4	-	
Dito	—		-	
Dito te Londen gen.	2½ —		-	
Ween. Bank bij *Goll* & *C.*	5		-	
N. Weener Aandeelen	*f*			
Den., B. te Londen	3 —		-	
Bras., Dito bij *Roths.*	5 —	87 7/8		
Darmst., Aand. bij Lot.	*f*		-	
Russ.-Fr. Aand. 500 fr.			-	
Dito 100 fr			-	

(*Na de Beurs.*) Van onze binnenlandsche fondsen waren eenige verkoopers in Integralen, en daardoor waren zoowel deze als de overige Hollandsche effekten een zweem flaauwer, dan gisteren. Alleen Oude Aandeelen Handelmaatschappij, naar welke de vorige kooplust weder schijnt te herleven, hebben op nieuw eene prijsverbetering van 1½ pCt. sedert gisteren ondervonden. Nederlandsche Bankactien zijn a 134¼ pCt. gedaan.
De handel in Spaansche fondsen verdient heden geene vermelding: slechts weinige en dan nog kleine posten zijn tot bijna geheel de prijzen van gisteren verhandeld. Zuid-Amerikaansche en Grieksche iets flaauwer.
Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt.; Prolongatie 3 pCt.; Wissel-Disconto 3 pCt.
Columb. 1ste leening van 500 p. st. 14½, ⅝; Dito 2de leening van 100 p. st. 20 3/16, ¼; Kl. Coup. *f* ¾, *f* 3 15/16; Peru 6 pCt. van 100 p. st. 15 3/16, ¼; Coup. *f* 3½; Bl. Grieken van 100 p. st. 25½; van 200 p. st. 23¾; van 300 en 500 p. st. 23½; Onbep. en Kl. Coup. *f* 4¾.
Laatste prijzen, te 5 uren: Integralen 2½ pCt. 55 3/16 a ¼; Holl. 5 pCt. 102⅞; Kansb. *f* 24; *Ardoins* van 85 p. st. 31 3/16; Passive 10.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (*Met autorisatie.*)